

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/129/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122201623
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:5122201623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

41Cob/129/2023

– 1 –

41Cob/129/2023

Koncept

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a Mgr. Radoslavy Strhárskej, v právnej veci žalobcu TURIMEX, spol. s r.o., so sídlom Ď. Langsfelda 170, 038 52 Sučany, IČO: 36 370 223, právne zastúpeného Hronček & Partners, s. r. o., so sídlom Kálov 1, 010 01 Žilina, IČO: 47 248 327, proti žalovanému A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenému Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, o zaplatenie 12.500,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp. zn. 10Cb/9/2022 - 89 zo dňa 23. júna 2023 takto

r o z h o d o l :

41Cob/129/2023

– 20 –

41Cob/129/2023

Koncept

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. Rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 10Cb/9/2022 - 89 zo dňa 23. júna 2023 p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

41Cob/129/2023

– 1 –

41Cob/129/2023

Koncept

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol a o trovách rozhodol tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi plnú náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa poddĺžníckou žalobou domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 12.500,- Eur a nahradiť trovy konania na tom skutkovom a právnom základe, že platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. 5Up/184/2019 zo dňa 26.04.2019 bol žalobcovi priznaný nárok na zaplataenie sumy vo výške 18.258,69 Eur, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 10.644,35 Eur od 08.12.2018 do zaplataenia, zo sumy 7.614,34 Eur od 18.12.2018 do zaplataenia a trovy súdneho konania vo výške 1.459,52 Eur voči spoločnosti Nidus, s.r.o., so sídlom Štrková 961/17, 010 09 Žilina, IČO: 46 533 737 (ďalej len „Nidus, s.r.o.“). Platobný rozkaz sa stal vykonateľným dňa 28.05.2019. Keďže spoločnosť Nidus, s.r.o. predmetný dlh nikdy dobrovoľne neuhradila, žalobca pristúpil k exekúcii danej pohľadávky. Dňa 08.12.2021 bol súdnym exekútorom vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním iných peňažných pohľadávok. Žalobca vo väzbe na zákonné ustanovenia § 12, 13 a 14 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ustanovenie § 109 ods. 1, § 64, § 107 a nasl. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“ alebo „Exekučný poriadok“) a ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZKR“ alebo „Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) uviedol, že v čase, kedy sa spoločnosť Nidus, s.r.o. dostala do predĺženia, bol štatutárnym orgánom spoločnosti Nidus, s.r.o. žalovaný. Spoločnosti Nidus, s.r.o. vznikla voči žalovanému pohľadávka v celkovej výške 12.500,- Eur z titulu zmluvnej pokuty podľa § 11 ods. 2 ZKR. Exekučný príkaz bol doručený žalovanému dňa 14.12.2021, avšak k úhrade pohľadávky zo strany žalovaného ku dňu podania žaloby nedošlo. Žalobca považoval existenciu pohľadávky medzi spoločnosťou Nidus, s.r.o. a žalovaným, ktorá vznikla z titulu zmluvnej pokuty za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu včas, za nespornú. Žalobca mal za to, že pasívna legitímácia žalovaného vyplýva z titulu nezaplataenia zmluvnej pokuty spoločnosti Nidus, s.r.o., čím žalovaný nadobudol voči žalobcovi status a postavenie poddĺžníka.

3. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí ďalej uviedol, že žalovaný sa bránil tým, že žalobcovi nevznikla pohľadávka, ktorej priznanie žalobca žiadal v tomto konaní, nakoľko vo veci spoločnosti Nidus, s.r.o. nebolo začaté konkurzné ani iné obdobné konanie. Mal za to, že samotná okolnosť, že žalovaný bol konateľom spoločnosti Nidus, s.r.o. od 01.01.2018 do 11.12.2018, nemá automaticky za následok, že existuje pohľadávka spoločnosti Nidus, s.r.o. voči žalovanému. Rovnako skutočnosť, že pohľadávka žalobcu voči spoločnosti Nidus, s.r.o. nebola uspokojená v rámci exekučného konania, nemá automaticky za následok, že spoločnosť bola v čase, kedy bol konateľom tejto spoločnosti žalovaný, v predĺžení. Podľa žalovaného spoločnosť Nidus, s.r.o. v uvedenom období v predĺžení nebola, a tak nevznikla žalovanému ani povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok povinného. Žalovaný svoje tvrdenia preukazoval fotokópiou vlastnej zmenky vystavenej dňa 05.12.2018 spoločnosťou PANTAP, spol. s r.o. v prospech spoločnosti Nidus, s.r.o. na sumu 30.000,- Eur splatnej dňa 31.10.2023, ktorá predstavuje dlhový cenný papier ako majetok dlžníka na strane aktív, vlastníctvo zmenky teda vyvracia tvrdenia žalobcu o údajnom predĺžení. Vo väzbe na zákonné ustanovenie § 11 ods. 2 ZKR žalovaný uviedol, že v konaní nie je pasívne legítimovaný.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie považoval medzi stranami za nesporné, že žalobca je veriteľom pohľadávky voči spoločnosti Nidus, s.r.o. priznanej žalobcovi právoplatným a vykonateľným exekučným titulom - platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5Up/184/2019 zo dňa 26.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.05.2019 a svoju pohľadávku si uplatnil v rámci exekučného konania vedeného na Exekútorskom úrade JUDr. Margity Rojčekovej v konaní pod sp. zn. 141EX/330/2019, v rámci ktorého konania súdny exekútor vydal exekučný príkaz zo dňa 08.12.2021 na vykonanie exekúcie prikázaním iných peňažných pohľadávok dlžníka, keď v súlade s ustanovením § 64 a § 107 a nasl. Exekučného poriadku nariadil exekúciu prikázaním pohľadávky, ktorú má povinný voči žalovanému vo výške 12.500,- Eur titulom zmluvnej pokuty podľa § 11 ods. 2 ZKR za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu v zákonom stanovenej lehote. Rovnako považoval medzi stranami za nesporné, že poddlžník povinného nevyplatil oprávnenému túto pohľadávku, v dôsledku čoho žalobca podal postupom podľa § 109 ods. 1 EP poddlžnícku žalobu, ktorou uplatňuje voči žalovanému pohľadávku povinného vo vlastnom mene.

5. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že základnou spornou otázkou medzi stranami je existencia pohľadávky povinného voči žalovanému, a to vo väzbe na vyhodnotenie porušenia právnej povinnosti žalovaného, s ktorou je spojený vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Keďže žalovaný mal podľa výpisu z obchodného registra postavenie konateľa dlžníka v čase od 01.01.2018 do 11.12.2018 a žalobca sa voči žalovanému v rámci poddlžníckej žaloby domáhal zaplatenia zmluvnej pokuty podľa § 11 ods. 2 ZKR v súvislosti s tvrdým porušením povinnosti žalovaného, ku ktorému malo dôjsť v čase vykonávania funkcie konateľa povinného spoločnosti Nidus, s.r.o., na daný skutkový stav aplikoval Zákon o konkurze a reštrukturalizácii v znení platnom a účinnom do 31.12.2018.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že podľa relevantnej právnej úpravy je dlžník povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu v prípade svojho predĺženia, a to do 30 dní odvetdy, ako sa dozvedel alebo mohol dozvedieť o svojom predĺžení. Lehota 30 dní, v ktorej vzniká dlžníkovi povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu, začína plynúť v nadväznosti na dva časové momenty, a to odo dňa, kedy sa dlžník dozvedel o svojom predĺžení, alebo odo dňa, kedy sa dlžník mohol s odbornou starostlivosťou dozvedieť o svojom predĺžení. Uvedený druhý moment vychádza z objektívneho stavu, keď pre začatie plynutia 30-dňovej lehoty nie je rozhodujúce, kedy sa samotný dlžník dozvedel o svojom úpadku vo forme predĺženia, ale kedy sa s odbornou starostlivosťou mohol o ňom dozvedieť. Podľa súdu prvej inštancie obsahom dôkazného bremena žalobcu je najmä osvedčenie skutočností rozhodujúcich pre určenie momentu úpadku dlžníka z dôvodu predĺženia, preto povinnosťou žalobcu bolo tvrdiť a preukázať, ku ktorému dňu sa dlžník dostal do predĺženia a zároveň tvrdiť a preukázať skutočnosť, kedy vznikla povinnosť dotknutého subjektu, v danom prípade bývalého konateľa dlžníka, podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

7. Súd prvej inštancie poukázal na definíciu predĺženia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 ZKR a konštatoval, že z obsahu podanej žaloby a ani následných vyjadrení žalobcu, nie je zistiteľné, kedy, ku ktorému konkrétnemu dátumu je možné konštatovať úpadok úpadcu vo forme jeho predĺženia, teda ku ktorému dňu záväzky úpadcu presiahli hodnotu jeho majetku, aká potom bola k tomuto dňu hodnota majetku a hodnota jeho záväzkov, ktorých matematický rozdiel musí predstavovať záporné číslo, z akých konkrétnych dôkazov tieto skutočnosti vyplývajú, či mal úpadca viac ako jedného veriteľa, teda kto bol

týmito veriteľmi a aký konkrétny dôkazný prostriedok tieto skutočnosti preukazuje, keď žalobca súdu nezrejmi, z akých podkladov vychádzal pri vyslovení záveru o predĺžení dlžníka. Poukázal na zákonnú úpravu, ktorá predpokladá, že pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa spravidla vychádza z účtovníctva alebo hodnoty určenej znaleckým posudkom, pričom znalecký posudok má prednosť.

8. Súd prvej inštancie žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú zamietol, nakoľko žalobca neunesol bremeno tvrdenia a z neho vyplývajúce dôkazné bremeno na preukázanie relevantných skutočností pre priznanie žalovaného nároku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa v žalobe a v rámci svojich ďalších vyjadrení odvolával výlučne na súdnym exekútorom vydaný exekučný príkaz a obsah oznámenia o možnosti podať tzv. poddlžnícku žalobu spolu s podaním správy oprávnenému v súlade s ustanovením § 59 ods. 3 EP. Uvedené podklady však neumožňujú súdu prijať záver o počte veriteľov dlžníka a rovnako ani v spojení s predloženou účtovnou závierkou dlžníka zostavenou k 31.12.2018 nie je možné ustáliť, kedy nastal úpadok na strane dlžníka, a to s prihliadnutím aj na skutočnosť, že žalovaný mal postavenie konateľa spoločnosti len do 11.12.2018. Podľa súdu prvej inštancie predložené listinné dôkazy neumožňujú prijať záver, kedy na strane žalovaného vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu a kedy došlo k porušeniu tejto povinnosti. Konštatoval, že žalobca sa v rámci svojich vyjadrení vôbec nedotkol ani skutočností, či bolo pri posudzovaní predĺženia dlžníka dôvodné prihliadať aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku dlžníka, alebo tu nebol dôvodný predpoklad, že bude možné v prevádzkovaní podniku dlžníka pokračovať. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v tomto smere bremeno tvrdenia v plnom rozsahu zaťažuje žalobcu, a preto nie je úlohou súdu, aby si sám z predložených dôkazov vyvodzoval, ku ktorému dňu vlastné imanie úpadcu dosiahlo zápornú hodnotu a či mal úpadca viac ako jedného veriteľa, či prípadne bolo možné očakávať výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku.

9. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia taktiež vyplýva, že žalobca v rámci dôkazných návrhov navrhol výsluch súdneho exekútora, JUDr. Margity Rojčekovej, týkajúcej sa exekučného konania, pre vykonanie tohto dôkazu však súd prvej inštancie nevzhladol dôvod, nakoľko vykonanie tohto dôkazu nemalo oporu v skutkových tvrdeniach žalobcu. Podľa súdu prvej inštancie pokiaľ v rámci exekučného konania bolo zistené predĺženie dlžníka vo forme úpadku, z uvedenej okolnosti nemožno bez ďalšieho odvodzovať vznik zodpovednosti žalovaného z titulu zmluvnej pokuty tak, ako uvedený nárok vyplýva z ustanovenia § 11 ods. 2 ZKR. Žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by súd mohol vyvodiť záver, že je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty dôvodný. Žalobca neuviedol, či dlžník žalobcu bol v predĺžení v čase výkonu funkcie konateľa žalovaného, a ak bol v predĺžení, ku ktorému dňu predĺženie nastalo, kedy sa žalovaný mohol ako konateľ povinného o predĺžení dlžníka dozvedieť a kedy mu vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Žalobca si tak nesplnil povinnosť tvrdenia vo vzťahu k uplatnenému nároku podľa § 11 ods. 2 ZKR a v dôsledku toho si nemohol splniť ani dôkaznú povinnosť, a to napriek tomu, že v priebehu pojednávania po prednese právneho zástupcu žalobcu bol žalobca súdom vyzvaný na doplnenie rozhodujúcich skutkových tvrdení podľa § 150 ods. 2 CSP, podľa ktorého zákonného ustanovenia na zistenie podstatných rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia. Súd prvej inštancie konštatoval, že dôsledkom nerešpektovania procesnej povinnosti vyplývajúcej z čl. 8 CSP, podľa ktorého strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu, je neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Žalobcom ostatné navrhované dôkazy, a to výsluch súdneho exekútora, preverenie účtovných dokladov týkajúcich sa účtovania zmenky účtovnej jednotky Nidus, s.r.o. a výsluch žalovaného vyhodnotil ako dôkazy nadbytočné, keďže navrhované dôkazy v časti zaúčtovanej zmenky boli vzhľadom na nedostatok ostatných skutkových tvrdení bez relevantnej súvislosti s predmetom konania a vo vzťahu k navrhovanému výsluchu súdneho exekútora tento dôkaz nemal väzbu na konkrétne žalobcom tvrdené skutočnosti relevantné pre rozhodnutie veci. Podľa súdu prvej inštancie otázka účtovania zmenky a z nej vyplývajúcej pohľadávky povinného má svoju relevanciu len vo väzbe na ustálenie momentu vzniku úpadku dlžníka, čo však žalobcom v konaní tvrdené a preukazované nebolo. Rovnako vo vzťahu k výsluchu súdneho exekútora žalobca neuviedol základné sporné skutočnosti relevantné pre rozhodnutie veci, ktoré majú byť výsluchom súdneho exekútora preukázané. Vzhľadom na účel a podstatu exekučného konania súd napriek vydanému exekučnému príkazu, doručenému oznámeniu o možnosti podať tzv. poddlžnícku žalobu a podanej správy oprávnenému podľa § 59 ods. 3 Exekučného poriadku nevzhladol dôvodnosť vykonania tohto dôkazu, a to pri rešpektovaní princípov hospodárnosti konania. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že dôkazný návrh výsluchom strany upravuje ustanovenie § 195 CSP tak, že na návrh môže súd nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní

vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak. Aj vo vzťahu k uvedenému dôkaznému návrhu žalobcu výsluchom žalovaného ako bývalého konateľa dlžníka nebolo podľa súdu prvej inštancie pri posúdení tohto dôkazného návrhu možné ustáliť, na preukázanie ktorých sporných skutočností, ktoré mali vyjsť za konania najavo, je tento dôkazný návrh viazaný. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie aj tento dôkazný návrh zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol na základe princípu úspechu strán v spore tak, že žalovanému ako procesnej strane, ktorá mala vo veci plný úspech, priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšieho konanie alebo, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobcovi prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Žalobca v odvolaní uviedol, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvej inštancie základnú spornú otázku, a to otázku existencie/neexistencie pohľadávky povinného voči žalovanému, posúdil nesprávne. Žalobca nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že otázka existencie pohľadávky povinného voči žalovanému je sporná. Podľa žalobcu tak, ako uviedol aj v podanej žalobe, je existencia pohľadávky povinného - spoločnosti Nidus, s.r.o. voči žalovanému súvisiaca s porušením jeho právnej povinnosti, s ktorou je spojený vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, nesporná a to bez ohľadu na to, či žalovaný v konaní poprel existenciu tejto pohľadávky alebo nie. Žalovaný navyše popretie existencie pohľadávky v konaní opiera iba o tvrdenie, že vo veci spoločnosti Nidus, s.r.o. nebolo ani len začaté konkurzné alebo iné obdobné konanie a tiež tvrdenie, že v žiadnom konaní sa ani nepreukázalo, že spoločnosť Nidus, s.r.o. sa kedykoľvek doposiaľ nachádzala v predĺžení. Žalobca mal za to, že samotné predĺženie spoločnosti Nidus, s.r.o. bolo preukázané v rámci exekučného konania, keď bolo z vykonaných úkonov súdneho exekútora v tejto veci zistené, že existuje pohľadávka spoločnosti Nidus, s.r.o. vo výške 12.500,- Eur podľa § 11 ods. 2 ZKR, na základe čoho bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkazaním iných peňažných pohľadávok, a to pohľadávky, ktorú má povinný voči svojmu dlžníkovi, t. j. žalovanému. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie sa k tvrdeniam žalobcu o existencii pohľadávky v tejto veci v nadväznosti na exekučné konanie ako relevantnou skutočnosťou vôbec nezaoberal. Nevysporiadal sa s tvrdeniami žalobcu a zisteniami exekútora, ktoré vyplývali zo samotného priebehu exekučného konania a rovnako neuviedol, z akého dôvodu nezobral do úvahy skutočnosť zistené a ďalej zistiteľné v rámci exekučného konania, keď samotný exekútor v rámci exekučného konania zistil existenciu pohľadávky žalovaného voči povinnému, a teda zistil nárok žalobcu uplatnený v tomto konaní.

13. Žalobca tiež nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že z obsahu podanej žaloby a ani následných vyjadrení žalobcu nie je zistiteľné, kedy, ku ktorému konkrétnemu dátumu je možné konštatovať úpadok úpadcu vo forme jeho predĺženia, teda ku ktorému dňu záväzky úpadcu presiahli hodnotu jeho majetku, aká potom bola k tomuto dňu hodnota majetku a hodnota jeho záväzkov, či mal úpadca viac ako jedného veriteľa, kto bol týmito veriteľmi a aký konkrétny dôkazný prostriedok tieto skutočnosti preukazuje, keď podľa súdu prvej inštancie žalobca neozrejmil, z akých podkladov vychádzal pri vyslovení záveru o predĺžení dlžníka. Podľa žalobcu práve tieto skutočnosti by v rámci konania boli zistiteľné, ak by súd pripustil vykonanie dôkazov navrhovaných žalobcom, a to výsluch súdneho exekútora JUDr. Margity Rojčekovej, výsluch žalovanej A. B. a preverenie účtovníctva povinného, čo však súd prvej inštancie v tejto veci ako dôkazné návrhy bez relevantného odôvodnenia v nadväznosti na ostatné skutočnosti odmietol ako nadbyčné. Žalobca uviedol, že bez vykonania týchto dôkazov nie je v objektívnych možnostiach žalobcu existenciu pohľadávky povinného voči žalovanému vo väzbe na vyhodnotenie porušenia právnej povinnosti žalovaného, s ktorou je spojený vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, preukázať a rovnako tak nie je spravodlivé od žalobcu očakávať, že mal preukázať, ku

ktorému konkrétnemu dátumu je možné konštatovať úpadok úpadcu vo forme jeho predĺženia, teda ku ktorému dňu záväzky úpadcu presiahli hodnotu jeho majetku, aká bola k tomuto dňu hodnota majetku a hodnota jeho záväzkov, ktorých matematický rozdiel musí predstavovať záporné číslo a z akých konkrétnych dôkazov tieto skutočnosti vyplývajú. Žaloba mal za to, že nevykonanie týchto dôkazov je možné kvalifikovať ako porušenie práva žalobcu na spravodlivé konanie v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a rovnako tak ako porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 Ústavy SR. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 332/09 a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 259/2010, sp. zn. 4Cdo 100/2018 a sp. zn. 5Cdo 202/2018 s tým, že k tomuto porušeniu dochádza v prípade, ak z vykonaných dôkazov nemožno spoľahlivo zistiť skutkový stav veci. Ide o prípady, keď súdy nevykonávajú dôkazy, ktorými sa majú vyjasniť sporné skutočnosti, alebo vykonávajú dôkazy navrhované len jednou stranou.

14. Žalobca tiež namietal, že súd prvej inštancie na prvom pojednávaní vo veci opomenul postup podľa § 181 ods. 2 CSP, keď nevyjadril svoj predbežný právny názor. Súd prvej inštancie síce vyzval žalobcu na doplnenie rozhodujúcich skutkových tvrdení podľa § 150 ods. 2 CSP, podľa ktorého na zistenie podstatných rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia, avšak v dôsledku absencie určenia, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia súd považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a v dôsledku absencie predbežného právneho posúdenia veci žalobcovi nebolo umožnené doplniť rozhodujúce skutkové tvrdenia, a teda nebolo mu v plnom rozsahu umožnené uplatniť si všetky procesné práva. Týmto procesným postupom súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé konanie. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 12. 2020, sp. zn. 2Obdo/56/2020, z ktorého vyplýva, že „Cieľom § 181 ods. 2 C. s. p. je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné.“

15. Žalobca v odvolaní namietal, že v napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancie obmedzil výlučne na to, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia a z neho vyplývajúce dôkazné bremeno na preukázanie relevantných skutočností pre priznanie žalovaného nároku, pričom súd prvej inštancie žalobu ako skutkovo a právne nedôvodnú zamietol bez samotného právneho posúdenia veci súdom a vykonania navrhovaných dôkazov. Žalobca ako dôkaz navrhol preverenie účtovníctva, avšak súd tento navrhnutý dôkaz odmietol vykonať. Ak by súd pripustil vykonanie navrhnutých dôkazov, dôvodnosť nároku žalobcu mohla byť preukázaná. Predovšetkým žalovaný pri výsluchu mohol preukázať a osvedčiť súdom vyžadované skutočnosti, pričom uvedené mohlo byť preukázané aj výsluchom súdnej exekútorky JUDr. Margity Rojčekovej. V prípade, že by súd prvej inštancie pripustil vykonanie navrhovaných dôkazov, žalobca mal za to, že by uniesol bremeno tvrdenia a z neho vyplývajúce dôkazné bremeno na preukázanie relevantných skutočností pre priznanie žalovaného nároku. Súd prvej inštancie návrhy žalobcu na vykonanie dokazovania odignoroval a ani sa s ich nevykonaním v odôvodnení rozsudku nevyšporiadal.

16. Žaloba ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal tvrdením žalobcu, že v súvislosti s vlastnou zmenkou vystavenou spoločnosťou PANTAP, s.r.o. dňa 05.12.2018 na sumu 30.000,- Eur v prospech dlžníka splatnou dňa 31.10.2023, ktorá bola predložená zo strany žalovaného, bolo na základe trestného oznámenia zo dňa 17.01.2023 uznesením Okresného riaditeľstva PZ Žilina ČVS: ORP-293/3-VYS-ZA-2023 zo dňa 13.04.2023 začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nekalá likvidácia podľa § 251b ods. 1. ods. 2 Trestného zákona, zločinu falšovanie, pozmeňovanie a neoprávnená výroba peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona, prečinu neopraveného vyrobienia používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť neznámy páchatel' tým, že okrem iného mal predložiť fiktívnu zmenku v súdnom konaní vedenom na OS Žilina pod sp. zn. 10Cb/9/2022. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uvedenú skutočnosť vôbec neposúdil a nevzatie tejto skutočnosti na vedomie ani riadne neodôvodnil. Podľa žalobcu v odôvodnení rozhodnutia chýba samotné zdôvodnenie odmietnutia posúdenia tejto informácie, resp. dôvodu, pre ktorý sa súd ňou na pojednávaní vôbec nezaoberal. Žalobca preto považoval toto rozhodnutie aj z tohto uvedeného dôvodu za arbitrárne a porušujúce právo žalobcu na spravodlivé konanie.

17. Žalobca ďalej uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej nie je riadne a presvedčivo odôvodnený, čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť a takáto vada sa považuje za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal a nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými žalobcom v konaní, hoci sa jednalo o významné skutočnosti. Išlo o skutočnosti, ktoré mal súd skutkovo aj právne posudzovať a vyhodnotiť, pretože boli dôležité pre spravodlivé, správne a zákonné rozhodnutie o merite sporu, ako bol vymedzený v žalobe. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie nevysporiadal so všetkými skutočnosťami, vyplývajúcimi z vykonaných dôkazov a jemu známym skutočnosťami. Keďže rozsudok súdu nedal odpovede na zásadné námietky a argumenty žalobcu, žalobca považuje takéto rozhodnutie za nespravodlivé, nepresvedčivé a nezodpovedajúce požiadavkám na písomné vyhotovenie rozsudku. Súd prvej inštancie tiež na základe vykonaných dôkazov nesprávne vyhodnotil skutkový stav a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam o neunesení dôkazného bremena žalobcom. Podľa žalobcu záver o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno možno urobiť len vtedy, ak zhodnotenie dôkazov, ktoré boli v konaní prevedené, neumožňuje súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia účastníka a ani o tom, či bolo nepravdivé. Mal za to, že žalobca vyčerpal vlastné dôkazné bremeno a na preukázanie opaku v dôsledku skutočností, ktoré nastali u žalovaného, znáša dôkazné bremeno i dôkaznú núdzu žalovaný. Súd prvej inštancie sa nemal v žiadnom prípade uspokojiť s preukázaním len z písomných dôkazov vykonaných na pojednávaní a predložených v konaní, ale sám mal zabezpečiť riadne vykonanie dôkazov. Žaloba mal teda za to, že súd pochybil, keď opomenul a nijako sa vôbec nevysporiadal s návrhmi žalobcu na vykonanie dôkazu.

18. Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 23. 08. 2023, v ktorom uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a jeho odôvodnenie považuje za presvedčivé. Podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam a v rozhodnutí jasne a výstižne vysvetlil ako posúdil skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Odvolaním napadnuté rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci. Žalobca nenavrhoval žiadny dôkaz, ktorým by preukázal, ku ktorému dňu došlo k predĺženiu spoločnosti. Žalovaný poukázal na to, že žalobca v odvolaní tvrdil, že navrhoval preverenie účtovníctva povinného – spoločnosti Nidus, s.r.o. Uvedené tvrdenie však nie je pravdivé, nakoľko žalobca navrhoval preverenie účtovných dokladov týkajúcich sa účtovania zmenky, pričom k uvedenému sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyjadril. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne a priznal žalovanému trov odvolacieho konania.

19. Žalobca vo svojom vyjadrení k písomnému vyjadreniu žalovaného doručenom okresnému súdu dňa 14. 09. 2023 zotrval na podanom odvolaní v rozsahu všetkých v odvolaní uvedených dôvodov. Upresnil, že pred pojednávaním v danej veci navrhoval preverenie účtovných dokladov týkajúcich sa účtovania zmenky účtovnej jednotky Nidus, s.r.o., vylúch žalovanej a predložil účtovnú závierku E., F. za rok 2018.

20. Žalovaný vo vyjadrení k písomnému vyjadreniu žalobcu doručenom okresnému súdu dňa 02. 10. 2023 zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

21. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa ustanovenia § 34 CSP prejednal odvolanie v rozsahu danom § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

22. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie vecnej správnosti napadnutého výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol a výroku II., ktorým žalovanému priznal voči žalobcovi plnú náhradu trov konania. Základnou odvolacou námietkou žalobcu bolo tvrdenie, že existencia pohľadávky dlžníka žalobcu – spoločnosti Nidus, s.r.o. voči žalovanému vo výške 12.500,- Eur z titulu zmluvnej pokuty v zmysle § 11 ods. 2 ZKR nesporne vyplýva z exekučného príkazu na vykonanie exekúcie príkázaním iných peňažných pohľadávok vydaného súdnym exekútorom pod sp. zn. 141EX 330/19 zo dňa 08.12.2021 a v rámci exekučného konania bolo zistené aj samotné predĺženie spoločnosti Nidus, s.r.o., pričom súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými tvrdeniami žalobcu a zisteniami súdneho exekútora. Zároveň súd prvej inštancie bez náležitého odôvodnenia nepripustil vykonanie žalobcom navrhnutých dôkazov, na základe ktorých mohli byť zistené

aj ďalšie rozhodujúce skutočnosti potrebné na vyhodnotenie porušenia právnej povinnosti žalovaného, s ktorou je spojený vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

23. Podľa § 109 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dlžník povinného nevyplatí exekútorovi pohľadávku bezodkladne po tom, keď sa mu doručil exekučný príkaz alebo keď sa stala pohľadávka splatnou, môže sa oprávnený domáhať vo vlastnom mene od dlžníka povinného na všeobecnom súde dlžníka povinného vyplatenia pohľadávky. Nesmie však s dlžníkom povinného, ak ide o túto pohľadávku, uzavrieť na úkor povinného zmier, ani odpustiť jej zaplatenie. Dlžník povinného si v takomto prípade nemôže započítať ani svoju vlastnú pohľadávku, ktorú má voči oprávnenému.

24. Podľa § 3 ods. 3 ZKR, v znení účinnom do 31.12.2018, predĺžený je ten, kto je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu, má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje hodnotu jeho majetku. Pri stanovení hodnoty záväzkov a hodnoty majetku sa vychádza z účtovníctva alebo z hodnoty určenej znaleckým posudkom, ktorý má pred účtovníctvom prednosť a prihliadne sa aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, prípadne očakávateľné výsledky ďalšieho prevádzkovania podniku, ak možno so zreteľom na všetky okolnosti odôvodnene predpokladať, že bude možné v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku pokračovať. Do sumy záväzkov sa nezapočítava suma záväzkov, ktoré sú spojené so záväzkom podriadenosti, ani suma záväzkov, ktoré by sa v konkurze uspokojovali v poradí ako podriadené pohľadávky.

25. Podľa § 11 ods. 2 ZKR, v znení účinnom do 31.12.2018, dlžník v predĺžení je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu do 30 dní, od kedy sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom predĺžení. Túto povinnosť v mene dlžníka má rovnako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu dlžníka, likvidátor dlžníka a zákonný zástupca dlžníka. Platí, že pre prípad porušenia povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu včas sa medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným, jednoduchou spoločnosťou na akcie alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, dojednala zmluvná pokuta vo výške rovnakej ako je polovica najnižšej hodnoty základného imania pre akciovú spoločnosť. Vzniku tohto nároku nebráni, ak je dlžník právnym nástupcom spoločnosti, ktorá bola zrušená bez likvidácie. Dohoda medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným, jednoduchou spoločnosťou na akcie alebo akciovou spoločnosťou a osobou povinnou podať návrh na vyhlásenie konkurzu v jej mene, ktorá vylučuje alebo obmedzuje vznik nároku na zmluvnú pokutu, je zakázaná; spoločenská zmluva ani stanovky nemôžu obmedziť alebo vylúčiť vznik nároku na jej zaplatenie. Spoločnosť sa nemôže nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vzdať alebo uzatvoriť ohľadom tohto nároku dohodu o urovaní; nepripúšťa sa započítanie, ani iný spôsob vyrovnania. Vznik nároku na zmluvnú pokutu sa nedotýka oprávnenia požadovať náhradu škody presahujúcu zmluvnú pokutu.

26. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

27. Po preskúmaní predloženej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec aj správne právne posúdil, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožnil a považuje za nehospodárne ich opätovne uvádzať.

28. Iba na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu, ktorý vzhľadom na obranu žalovaného správne vyhodnotil, že základnou medzi stranami spornou otázkou je existencia pohľadávky povinného Nidus, s.r.o. voči žalovanému vo väzbe na vyhodnotenie porušenia právnej povinnosti žalovaného, s ktorou je spojený vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobcom uvedené skutkové tvrdenia neumožnili súdu prijať záver, kedy na strane žalovaného vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu, a teda ani záver či došlo k porušeniu tejto povinnosti. Súd prvej inštancie správne právne posúdil, že podľa § 11 ods. 2 ZKR, v znení účinnom do 31.12.2018, je dlžník povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu v prípade svojho predĺženia do 30 dní odvtedy, ako sa dozvedel alebo mohol dozvedieť o svojom predĺžení, kde podľa definície predĺženia v zmysle § 3 ods. 3 ZKR sa pre prijatie záveru o predĺžení vyžaduje preukázanie stavu, kedy dlžník má viac ako jedného veriteľa a hodnota jeho záväzkov presahuje

hodnotu jeho majetku s prihliadnutím aj na očakávateľné výsledky ďalšej správy majetku, či ďalšieho prevádzkovania podniku úpadcu.

29. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že v tomto prípade bremeno tvrdenia ohľadne určenia momentu, kedy sa mohol žalovaný ako konateľ povinného dozvedieť o predĺžení dlžníka a kedy mu vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu, v plnom rozsahu zaťažovalo žalobcu a pokiaľ sa žalobca v žalobe a v rámci svojich ďalších vyjadrení odvolával výlučne na súdnym exekútorom vydaný exekučný príkaz a obsah oznámenia o možnosti podať tzv. poddlžnícku žalobu, či na podanie správy súdneho exekútora oprávnenému v súlade s § 59 ods. 3 EP, tak uvedené podklady neboli postačujúce na prijatie záveru o počte veriteľov dlžníka. Rovnako sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že ani z predloženej účtovnej závierky dlžníka zostavenej k 31.12.2018 nebolo možné ustáliť, či spoločnosť Nidus, s.r.o. mala v rozhodujúcom období viac veriteľov a kedy nastal úpadok na strane dlžníka, keďže žalovaný mal postavenie konateľa spoločnosti len do 11.12.2018. V tomto kontexte odvolací súd dopĺňa, že bez ustálenia momentu, kedy sa žalovaný mohol dozvedieť o úpadku dlžníka vo forme predĺženia a zistenia, či táto skutočnosť nastala už počas výkonu funkcie konateľa žalovaného v spoločnosti Nidus, s.r.o. alebo až v neskoršom období, nie je možné určiť, k akému okamihu malo dôjsť k porušeniu zákonnej povinnosti žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 ZKR, a teda nebolo možné prijať záver ani o vzniku nároku dlžníka na zaplatenie zmluvnej pokuty.

30. Pokiaľ žalobca v konaní odvodzoval svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy od exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom, odvolací súd uvádza, že exekučný príkaz je len procesný úkon exekútora, ktorým sa začína vlastné vykonávanie exekúcie a ktorým sa prikazuje dlžníkovi povinného, aby vyplatil pohľadávku povinného oprávnenému. Súdny exekútor v rámci exekučného konania nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 185 a nasl. CSP). Na základe exekučného príkazu v zmysle § 109 ods. 1 EP oprávnený síce získava aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o vyplatenie pohľadávky voči dlžníkovi povinného, vydanie exekučného príkazu však nebráni účinnej obrane dlžníka povinného v konaní o poddlžníckej žalobe. Iba v rámci tohto súdneho konania súd môže skúmať existenciu pohľadávky v súvislosti s námietkami poddlžníka a vydať rozhodnutie, ktoré by sa v prípade úspechu oprávneného, t. j. žalobcu stalo aj priamym exekučným titulom voči dlžníkovi povinného (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/175/2013).

31. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ sa žalobca na základe vydaného exekučného príkazu domáhal peňažného plnenia titulom poddlžníckej žaloby v zmysle § 109 ods. 1 EP a predmetom žalobného návrhu v prejednávanej veci bolo zaplatenie peňažnej sumy z titulu zmluvnej pokuty (§ 11 ods. 2 ZKR), bolo na žalobcovi aby preukázal, že poddlžník, t. j. žalovaný je dlžníkom jeho dlžníka – spoločnosti Nidus, s.r.o. Bremeno tvrdenia i dôkazu ohľadom existencie pohľadávky poddlžníka voči spoločnosti Nidus s.r.o. vyplývajúcej z exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom bolo totiž na tom, kto z tohto príkazu vyvodil pre seba právne dôsledky, a teda v konaní zaťažovalo žalobcu.

32. V sporovom konaní platí prejednácia zásada, ktorá principiálne zodpovedá otázku, kto má zabezpečiť skutkové zistenia pre súd a kto nesie zodpovednosť za čo najúplnejšie zistenie skutkového stavu. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno (označenie dôkazov na preukázanie týchto tvrdení) je záležitosťou každej procesnej strany vo vzťahu k tým skutočnostiam, ktoré tvrdia a z ktorých vyvodzujú pre seba priaznivé právne dôsledky v konaní. Civilný sporový poriadok však zaťažuje bremenom tvrdenia a dôkazu predovšetkým žalobcu, ktorý je povinný uviesť skutočnosti dôležité pre rozhodnutie súdu a predložiť alebo označiť o nich dôkazy (§ 132 CSP). Opísanie rozhodujúcich skutočností však nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Následkom nesplnenia tejto povinnosti je neunesenie bremena tvrdenia, a tým aj nepriaznivé rozhodnutie vo veci samej. V sporovom konaní teda platí, že žalobca musí už v podanej žalobe uviesť rozhodné skutočnosti, z ktorých vyvodzuje uplatňované právo a musí k tomu uviesť potrebné dôkazy (§ 132 CSP). Túto povinnosť tvrdenia i povinnosť dôkaznú má žalobca i počas konania. Nesplnenie tejto povinnosti postihuje stranu sporu nepriaznivým následkom v podobe neúspechu v spore.

33. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí správne vyhodnotil, že posúdenie, či pohľadávka dlžníka žalobcu – spoločnosti Nidus, s.r.o. voči žalovanému z titulu zmluvnej pokuty vznikla, záviselo od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy - v danom prípade ustanovenia § 11 ods. 2 ZKR v spojení s § 3 ods. 3 ZKR, najmä čo do preukázania zákonom predpokladaných náležitostí vzniku povinnosti žalovaného podať v mene dlžníka návrh na vyhlásenie konkurzu včas, ako aj čo

do preukázania porušenia tejto povinnosti. Až preukázaným porušením povinnosti žalovaného ako bývalého konateľa dlžníka žalobcu podať v mene dlžníka návrh na vyhlásenie konkurzu v zákonnej lehote 30 dní, od kedy sa žalovaný pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o predĺžení dlžníka, mohol povinnému – dlžníkovi žalobcu vzniknúť nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa § 11 ods. 2 ZKR. Ak sa teda žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia žalovanej sumy a tvrdil, že táto suma súvisí so vznikom nároku jeho dlžníka na zmluvnú pokutu, spočívalo na ňom aj dôkazné bremeno o tomto tvrdení. Rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré konkrétne musí strana sporu preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma, teda právny predpis, ktorý je na sporný vzťah aplikovaný, a tento aj určuje, kto je nositeľom dôkazného bremena.

34. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie za účelom zistenia oprávnenosti nároku žalobcu vykonal dokazovanie listinami predloženými v priebehu konania procesnými stranami, pričom aj podľa odvolacieho súdu okresný súd dospel k správne mu záveru, že predložené listinné dôkazy neumožňujú prijať záver, kedy na strane žalovaného vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu a kedy došlo k porušeniu tejto povinnosti.

35. K odvolacej námietke žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), keď nepripustil dokazovanie výsluchom súdneho exekútora JUDr. Margity Rojčekovej, výsluchom žalovaného a preverení m účtovníctva spoločnosti Nidus, s.r.o., odvolací súd uvádza, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonanie žalobcom navrhnutých dôkazov vo svojom rozhodnutí neodôvodnil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jasne vyplýva, že súd prvej inštancie pre vykonanie výsluchu súdneho exekútora nevzhladol dôvod, nakoľko vykonanie tohto dôkazu nemalo oporu v skutkových tvrdeniach žalobcu. Rovnako, ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ v rámci exekučného konania bol zistený úpadok dlžníka vo forme predĺženia, z uvedenej okolnosti nemožno bez ďalšieho vyvodzovať vznik zodpovednosti žalovaného za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, na ktoré nadväzuje vznik nároku dlžníka žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty tak, ako uvedený nárok vyplýva z § 11 ods. 2 ZKR. Žalobca neuviedol, či dlžník žalobcu bol v predĺžení v čase výkonu funkcie konateľa žalovaného a ak bol v predĺžení, ku ktorému dňu predĺženie nastalo. Neuviedol, kedy sa žalovaný mohol ako konateľ povinného o predĺžení dlžníka dozvedieť a kedy mu vznikla povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

36. Odvolací súd nezistil žiadne procesné pochybenia súdu prvej inštancie, keď okresný súd vzhľadom na všeobecnosť skutkových tvrdení žalobcu o predĺžení dlžníka nevykonal navrhované dokazovanie výsluchom súdneho exekútora ani výsluchom žalovaného ako bývalého konateľa dlžníka. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že v zmysle čl. 8 CSP sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi. Tým je vymedzená základná povinnosť sporovej strany predkladať skutkové tvrdenia aj dôkazy. Strana konania má však najprv rozhodujúce skutočnosti tvrdiť a až dôkazmi má byť ich pravdivosť preukázaná, teda až vykonanými dôkazmi majú byť tieto skutkové tvrdenia potvrdené, alebo vyvrátené. Dokazovanie v civilnom sporovom konaní nemá slúžiť na to, aby súd na základe dokazovania zisťoval, či existujú skutočnosti v prospech strany sporu, ktoré strany sporu netvrdili. Účelom dokazovania je preukázanie pravdivosti skutočností stranami sporu tvrdených. Súd nemá právo a ani nemôže nahrádzať zákonnú povinnosť strán konania a z dôkazov, ktoré strany navrhli, si sám zisťovať a vyvodzovať rozhodujúce skutkové okolnosti uplatneného nároku žalobcu, resp. obrany žalovaného. Keďže žalobca sám v rámci svojho procesného útoku neuviedol dostatok skutkových tvrdení potrebných pre posúdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, nebolo úlohou súdu prvej inštancie bez uvedenia týchto konkrétnych skutočností, zisťovať podstatné a rozhodujúce skutočnosti z navrhnutých dôkazov, t. j. z výsluchu súdneho exekútora a žalovaného. Takáto činnosť súdu by bola nad rámec dokazovania v civilnom sporovom konaní, pretože dokazovať sa majú len tvrdené skutočnosti.

37. V kontexte vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že nezistil pochybenie na strane súdu prvej inštancie, keď okresný súd nevykonal dokazovanie ani preverení m účtovných dokladov týkajúcich sa účtovania zmenky účtovnej jednotky Nidus, s.r.o. Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, ktorý v odôvodnení napadnutého rozhodnutie uviedol, že otázka účtovania zmenky a z nej vyplývajúcej pohľadávky povinného má svoju relevanciu len vo väzbe na ustálenie momentu vzniku úpadku, čo však žalobcom v konaní tvrdené a preukazované nebolo. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie totiž

nenavrhoval preverenie účtovníctva spoločnosti Nidus, s.r.o. za účelom preukázania úpadku dlžníka vo forme predĺženia vo väzbe na ustálenie momentu vzniku úpadku, skutočnosť ktorá bola rozhodujúca pre posúdenie prípadného porušenia povinnosti žalovaného na včasné podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu dlžníka a pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku na zaplatenie sumy voči žalovanému ako poddlžníkovi. Preverenie dokladov týkajúcich sa účtovania zmenky žalobca navrhoval len v súvislosti s preukázaním existencie a pravosti zmenky, teda pravdivosti tvrdenia žalovaného o existencii ďalšej pohľadávky dlžníka voči spoločnosti PANTAP, s.r.o.

38. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní žiadnym spôsobom nezaoberal skutočnosťou uvádzanom žalobcom na pojednávaní, že v súvislosti s predmetnou zmenkou bolo začaté i trestné stíhanie, odvolací súd uvádza, že postup súdu prvej inštancie, ktorý na túto skutočnosť neprihliadal, nemožno charakterizovať ako postup porušujúci právo odvolateľa na spravodlivý súdny proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie síce vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a dôkaznými návrhmi, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Odvolací súd dopĺňa, že aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR vyplýva, že súd nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/95 zo dňa 16.03.2005).

39. V súvislosti s námietkou nedodržania postupu súdu prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok v § 181 ods. 2 CSP ustanovuje, že po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

40. Žalobca správne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 12. 2020, sp. zn. 2Obdo/56/2020, z ktorého citoval, že: „Cieľom § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany počas konania, pokiaľ možno už od jeho začiatku, k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je cieľom tejto procesnej normy zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd vo vzťahu k predmetu konania nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné.“ Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že z uvedeného rozhodnutia, ako aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu SR vyplýva, že ani prípadné porušenie uvedeného ustanovenia § 181 ods. 2 CSP nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv a z hľadiska práva na spravodlivý súdny proces takýmto prípadným porušením nedochádza k intenzite dosahujúcej až ústavnoprávny rozmer, s následkom porušenia práva na spravodlivý proces. V uznesení sp. zn. 4Cdo/167/2012 z 28. mája 2013 Najvyšší súd uviedol, že: „striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 OSP zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorá sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f) OSP (teraz § 420 písm. f) CSP).“ Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa ustanovenia § 118 ods. 2 OSP (predchádzajúca procesná úprava), vyjadří svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 2Obdo/56/2020 zo dňa 28.12.2020, uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/45/2020 zo dňa 30.06.2022, rozsudok NS SR sp. zn. 5Obdo/10/2022 zo dňa 14.06.2023).

41. Žalobca v odvolaní v podstate namietal, že len v prípade postupu súdu podľa § 181 ods. 2 CSP, teda ak by súd prvej inštancie pri novom rozhodovaní postupoval „v súlade so zákonom“ a označil by, ktoré skutočnosti sú sporné a ktoré nesporné a uviedol svoje predbežné právne posúdenie veci, mal by žalobca možnosť preukázať dôvodnosť žalobou uplatneného nároku. Ak sa toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to podľa odvolacieho súdu žiaden priamy vplyv na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu, napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod.

42. Odvolací súd tiež zastáva názor, že uplatnenie prostriedkov procesného útoku, t. j. predkladanie tvrdení a dôkazov, nie je podmienené predbežným právnym posúdením veci zo strany súdu. Naopak,

uplatnenie prostriedkov procesného útoku, t. j. skutkové tvrdenia a navrhovanie dôkazov, je viazané na postup podľa § 167 CSP, t. j. strany sporu majú reagovať na tvrdenia, dôkazy a návrhy dôkazov protistrany a nie vyčkávať so svojou procesnou obranou až na stanovisko súdu v predbežnom právnom posúdení veci. Civilný sporový poriadok je založený na zásade hospodárnosti a efektivity konania (čl. 17 CSP), ktorá sa v procesnom postupe súdu prejavuje v zásade rozhodnúť vec spravidla na jedinom pojednávaní (§ 179 CSP). Uplatňovaniu tejto zásady bráni postup uplatňovaný žalobcom v danej veci, ktorý čakal so svojim procesným útokom až na stanovisko súdu v rámci predbežného právneho posúdenia veci.

43. K odvolateľom namietanému postupu súdu prvej inštancie odvolací súd tiež uvádza, že o tom, aký bol procesný postup súdu prvej inštancie a ako prebiehalo pojednávanie, si odvolací súd urobil obraz z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 23.06.2023, ako aj zo zvukového záznamu z daného pojednávania, pričom zistil, že súd prvej inštancie po prednesení podstatného obsahu žaloby právnym zástupcom žalobcu a po vyjadrení žalovaného k prednesu žaloby zhrnul skutkový stav veci a poukázal na relevantné právne normy, ktoré bude na daný spor aplikovať. Súd prvej inštancie v priebehu pojednávania tiež poučil prítomných právnych zástupcov sporových strán o tom, že návrh dôkazu možno považovať za kvalifikovaný len vtedy, ak tento návrh je spojený so spornou skutočnosťou, ktorá má byť navrhnutým dôkazom preukázaná. Hoci súd prvej inštancie výslovne neuviedol, ktoré skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku považuje za sporné, oznámil prítomným stranám sporu, ktoré zákonné ustanovenia sú pre daný prípad relevantné a hypotéza, ktorej právnej normy má byť pre priznanie nároku žalobcu, naplnená.

44. Odvolací súd pripomína, že žalobca bol v celom konaní zastúpený advokátom, pričom z čl. 11 ods. 3 Základných princípov CSP vyplýva, že kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. Podľa § 18 ods. 2 veta prvá zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov, advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Odvolací súd preto aj vzhľadom na zastúpenie žalobcu advokátom v tomto konaní, u ktorého sa znalosť jednotlivých právnych noriem predpokladá, dospel k záveru, že žalobca nemal dôvod pri uplatňovaní prostriedkov procesného útoku čakať na predbežný právny názor súdu. Okresný súd preto postupoval správne, keď návrhy na vykonanie dôkazov označené žalobcom bez doplnenia rozhodujúcich skutkových tvrdení a bez uvedenia väzby na konkrétne sporné skutkové tvrdenia, ktoré mali týmito dôkazmi preukázané, neakceptoval.

45. Vzhľadom na uvedené odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektami zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil. Odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné otázky v konaní vznesené a dokazovanie bolo vykonané plne v súlade s procesnými zásadami, formulovanými v CSP.

46. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správny potvrdil.

47. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení v § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

48. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

41Cob/129/2023

41Cob/129/2023

Koncept

file_0.png

file_1.wmf

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).